

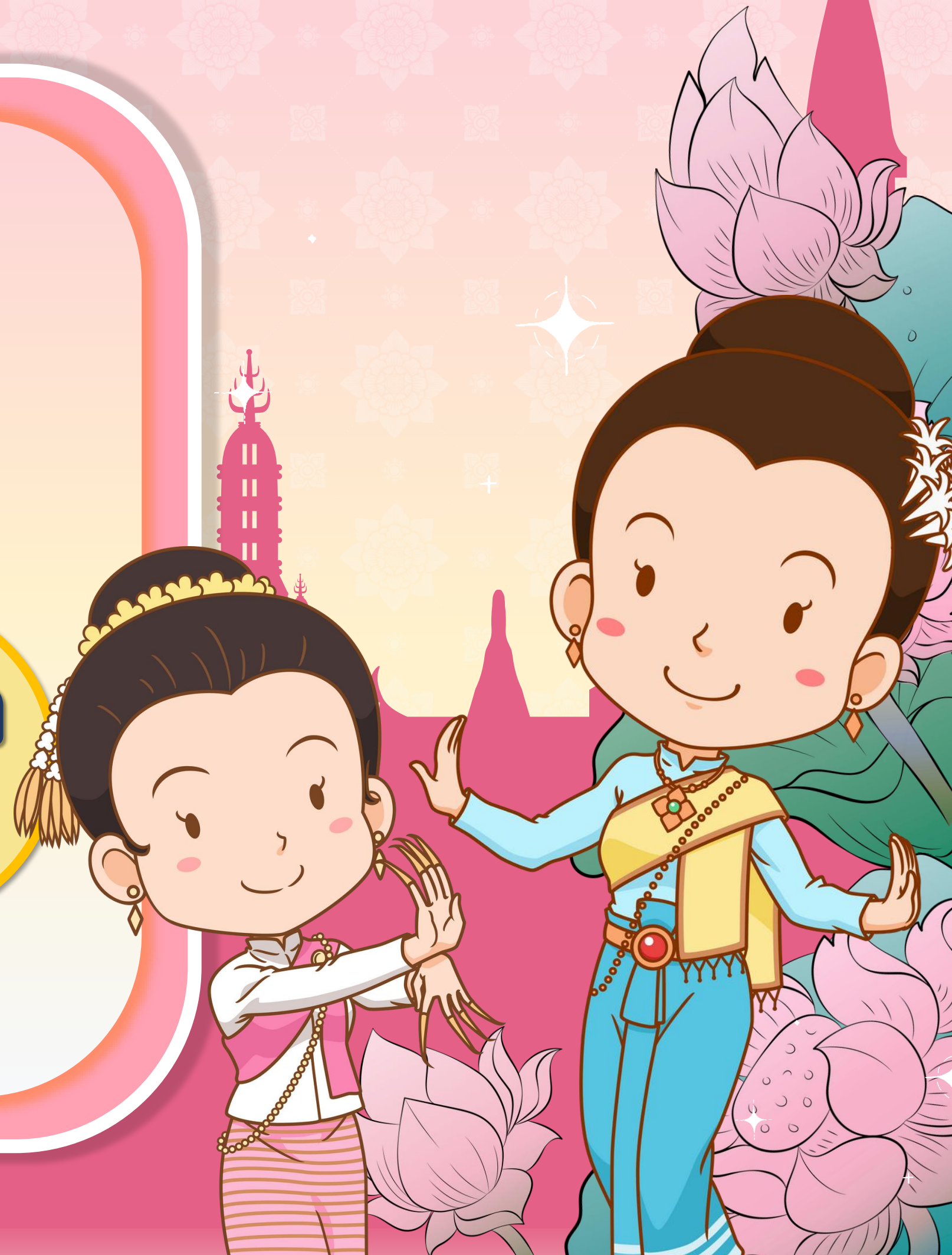
รายวิชา ศิลปะ (นาฏศิลป์)

รหัสวิชา ศ๒๒๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ทิมา ท่วงท่า ลีลา ๔ ภาคพื้นเมือง

เรื่อง การแสดงนาฏศิลป์พื้นเมือง ๔ ภาค (๒)

ครูผู้สอน ครูโชติกา สมพงษ์

การแสดงนาฏศิลป์พื้นเมือง

๕ ภาค (๒)

นักเรียนคิดว่าการแสดงที่นักเรียนได้ศึกษานั้น เป็นการแสดงของภาคอะไร เพราะเหตุใด

A

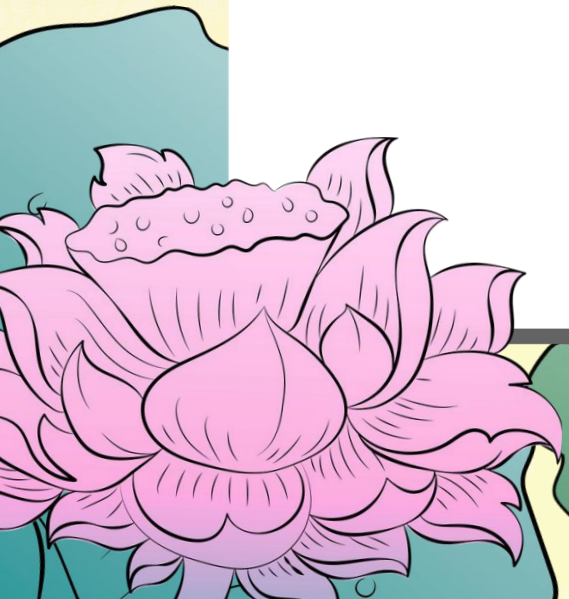
B

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. เข้าใจและอธิบายวัฒนธรรมและนาฏศิลป์พื้นเมืองภาคอีสานและภาคใต้
๒. เขียนสรุปวัฒนธรรมและนาฏศิลป์พื้นเมืองภาคอีสานและภาคใต้

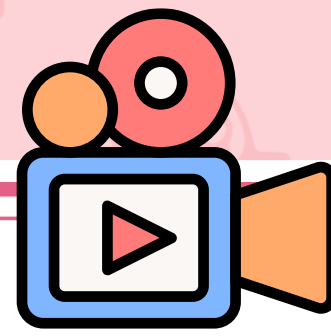

เรื่อง การแสดงนาฏศิลป์พื้นเมือง ๔ ภาค (๒)

ภาคอีสาน ภาคใต้

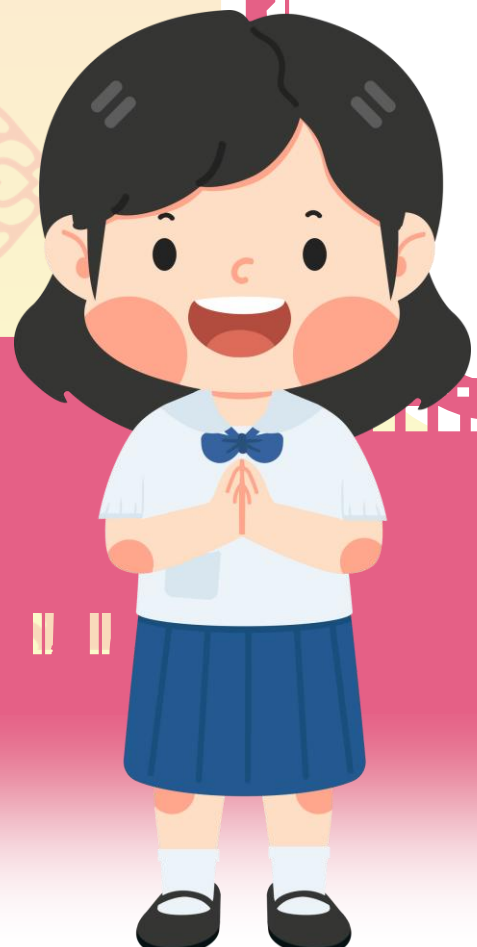
สื่อวีดิทัศน์ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์ : เชิงกะโป๋ วงโปงลาง

เผยแพร่โดย : Siammelodies

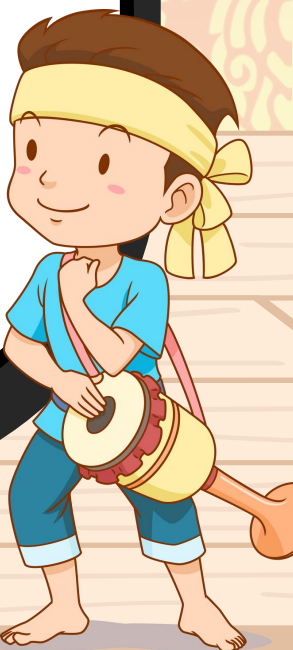
วันที่เผยแพร่ : ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๔

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=DIZZrvHLAWM>

นาฏศิลป์พื้นเมืองภาคอีสาน

การแสดงพื้นเมืองภาคอีสานแบ่งเป็น ๒ กลุ่มใหญ่ ๆ ได้แก่ กลุ่มวัฒนธรรมไทยลาว กับ ไทยเขมร ทำให้การแสดงมีความหลากหลายทางวัฒนธรรมนิยมเรียกการแสดงว่า “เซิ้ง” ”ฟ้อน” “รำ” ทำรำสนุกสนาน คล้ายการเต้น แต่นุ่มนวลกว่า มีการก้าวเท้า วาดแขน ส่ายมือ ส่ายสะโพก กระแทกกระทั้นตัว ดีดขา ขยับเอว ขยับไหล่เน้นความสนุกสนาน พิธีกรรม เทศกาลรื่นเริง วิถีชีวิต

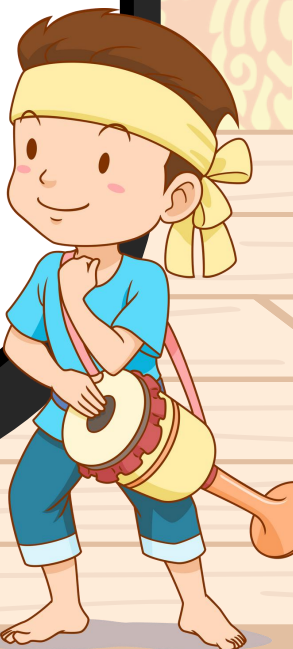

นาฏศิลป์พื้นเมืองภาคอีสาน

กลุ่มไทยลาว

เป็นกลุ่มที่มีประชากรมากที่สุดในภาคอีสาน มีลักษณะทางวัฒนธรรมและภาษาคลายคนลาวในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว อาศัยอยู่กระจัดกระจาย โดยเฉพาะตอนบนของภาค นิยมตั้งหมู่บ้านเป็นกลุ่ม บนที่ดอน เรียกตามภาษาท้องถิ่นว่า “โนน”

การแต่งกายคนไทยลาว นิยมใส่ผ้าฝ้ายมาตั้งแต่เดิมและพัฒนารูปแบบเป็นผ้ามัดหมี่ลายต่าง ๆ ผ้าย้อมคราม และยังนิยมใส่เครื่องประดับที่ทำด้วยเงิน

การแสดงนาฏศิลป์พื้นเมืองอีสานเหนือ

ฟ้อนเรณูนคร จ.นครพนม

ฟ้อนภูไท จ.กาฬสินธุ์

การแสดงนาฏศิลป์พื้นเมืองอีสานเหนือ

เซิ้งบั้งไฟ จ.ยโสธร

เซิ้งสวิง จ.กาฬสินธุ์

กลุ่มไทยเขมร

อยู่แถบภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง หรือ อีสานใต้

- ผู้หญิงนุ่งผ้าถุง ซึ่งเป็นผ้าไหมพื้นเมืองคือ ผ้าโฮล ผ้าอำปรม ผ้าอัลลวยซิม ผ้าซาคู ส่วนผู้ชายนุ่งโสร่ง สำหรับเสื้อ ผู้หญิงใส่เสื้อแขนกระบอก
- ผู้ชายใส่เสื้อคอกลม เครื่องประดับจะเป็นเครื่องเงิน เรียกว่า ประเก้อม (ประจำ) นำมาร้อยเป็นสร้อย ต่างหู เป็นต้น

การแสดงนาฏศิลป์พื้นเมืองอีสานใต้

การแสดงที่ได้รับความนิยม
จากอารยธรรมขอม

๑. รูปภาพใดต่อไปนี้ไม่ใช้การแสดงพื้นเมืองภาคอีสาน

ก.

ข.

ค.

ง.

๒. ข้อใดไม่ใช่เครื่องประดับการแสดงนาฏศิลป์พื้นเมืองภาคอีสาน

ก.

ข.

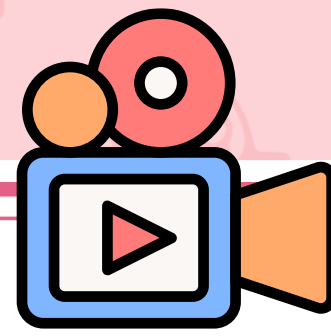
ค.

ง.

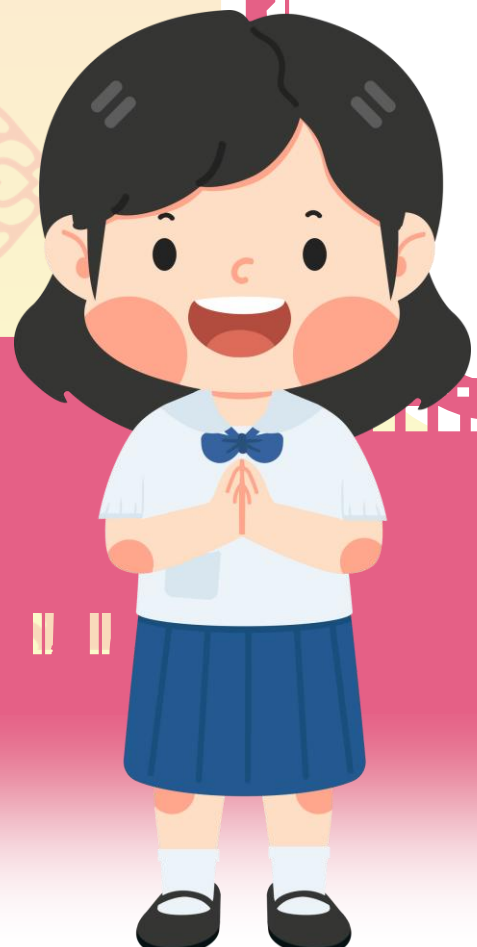
สื่อวีดิทัศน์ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์ : ยอเก้ตปาหัง

เผยแพร่โดย : Siammelodies

วันที่เผยแพร่ : ๗ ธันวาคม ๒๕๖๔

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=KfYtLLWubu0>

นาฏศิลป์พื้นเมืองภาคใต้

มีทั้งแบบที่เป็นพื้นเมืองเดิม และแบบประยุกต์ใหม่
จะได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมมลายูส่วนใหญ่ เน้นการรำ
ที่ฟังจังหวะมากกว่าท่วงทำนอง เด่นชัดเสียงเครื่องดนตรี
ประเภทตี จังหวะเร่งเร้ากระฉับกระฉ่าง

นาฏศิลป์พื้นเมืองภาคใต้

รำโนราห์

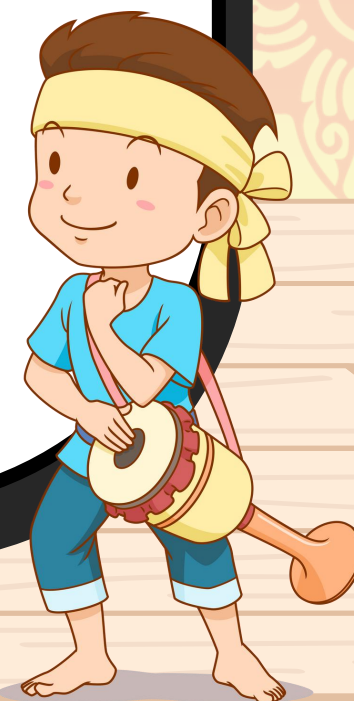
หนังตะลุง

ระบำปาเต๊ะ

ระบำร่อนแร่

๑. รูปภาพใดต่อไปนี้ไม่ใช่วรรณศิลป์พื้นเมืองภาคใต้

ก.

ข.

ค.

ง.

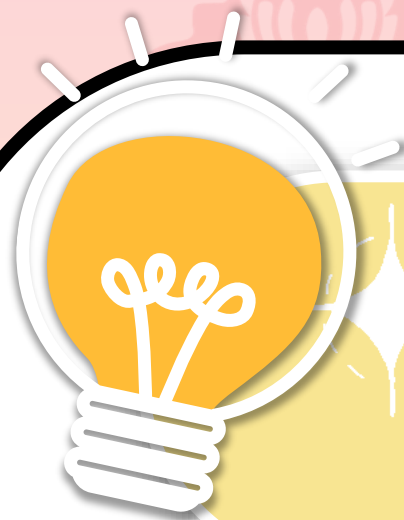
๒. ลักษณะการแสดงภาคใต้มีความใกล้เคียงกับวัฒนธรรมใด

ก. มลายู

ข. ลาว

ค. กัมพูชา

ง. พม่า

คำถามชวนคิด

นักเรียนคิดว่า

การแสดงของภาคอีสานกับภาคใต้

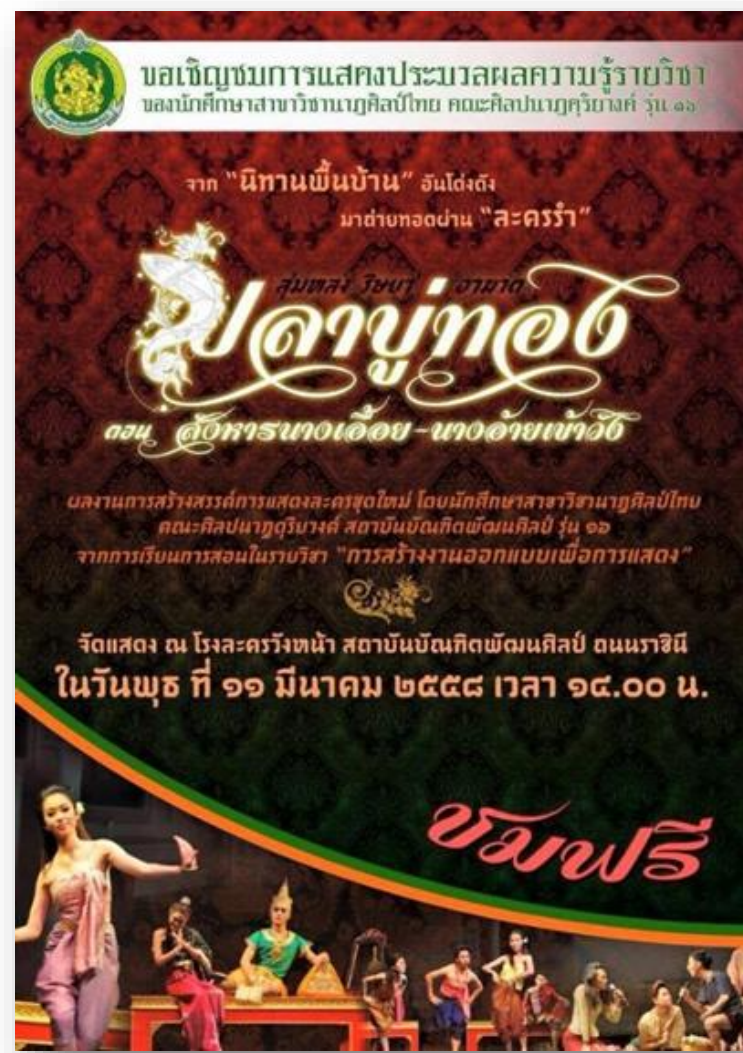
มีความเหมือนกันหรือไม่

อย่างไร

กิจกรรม เรื่อง ที่มาของนาฏศิลป์พื้นเมือง

คำชี้แจง : ให้นักเรียนจับกลุ่ม เพื่ออภิปรายกลุ่มย่อยและจัดทำโปสเตอร์แผนผังสรุปความคิด

ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง การแสดงนาฏศิลป์พื้นเมือง ๔ ภาค (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ที่มา ท่วงท่า ลีลา ๔ ภาคพื้นเมือง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การแสดงนาฏศิลป์พื้นเมือง ๔ ภาค (๒)
รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๒๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายและสรุปเนื้อหา แล้วเขียนลงในกระดาษ A4 เพื่อออกแบบโปสเตอร์
แผนผังความคิด ให้สวยงามน่าสนใจ (เขียนชื่อสมาชิกในกลุ่มด้านหลังใบงาน)

ชื่อกลุ่ม.....

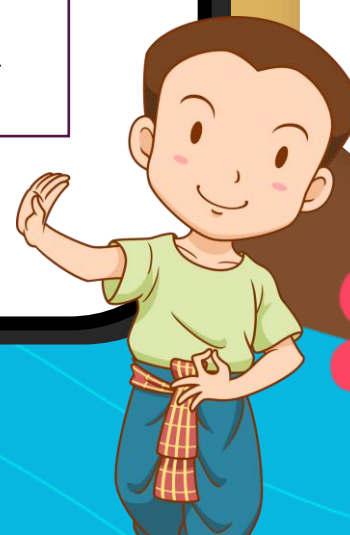
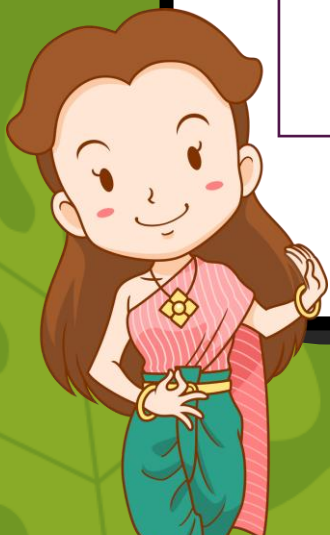

กิจกรรม

ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง การแสดงนาฏศิลป์พื้นเมือง ๔ ภาค (๒)

สามารถดาวน์โหลดใบงานและใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th

คำชี้แจง ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายและสรุปเนื้อหา
แล้วเขียนลงในกระดาษ A4 เพื่อออกแบบโปสเตอร์
แผนผังความคิด ให้สวยงามน่าสนใจ
(เขียนชื่อสมาชิกในกลุ่มด้านหลังใบงาน)

สรุป

นิยมเรียกการแสดงว่า
“เซิ้ง” “ฟ้อน” “รำ”

เน้นความสนุกสนาน
พิธีกรรม เทศกาลรื่นเริง
วิถีชีวิต

แบ่งเป็น ๒ กลุ่มใหญ่ ๆ
ได้แก่ กลุ่มวัฒนธรรม
ไทยลาว กับ ไทยเขมร

ลักษณะของการแสดง
นาฏศิลป์พื้นเมือง
ภาคอีสาน

ทำรำสนุกสนานคล้ายการเต้น
แต่นุ่มนวลกว่า มีการก้าวเท้า
วาดแขน สายมือ สายสะโพก
กระแทกกระทั้นตัว ดัดขา
ขยับเอว ขยับไหล่

มีความหลากหลาย
ทางวัฒนธรรม

มีแบบที่เป็นพื้นเมืองเดิม
และ แบบประยุกต์ใหม่

จังหวะเร่งเร้า
กระฉับกระเฉง

ลักษณะการแสดง
นาฏศิลป์พื้นเมือง
ภาคใต้

เน้นการรำที่ฟังจังหวะ
มากกว่าท่วงทำนอง
เด่นชัดเสียงเครื่องดนตรี
ประเภทตี

ได้รับอิทธิพลจาก
วัฒนธรรมมลายู

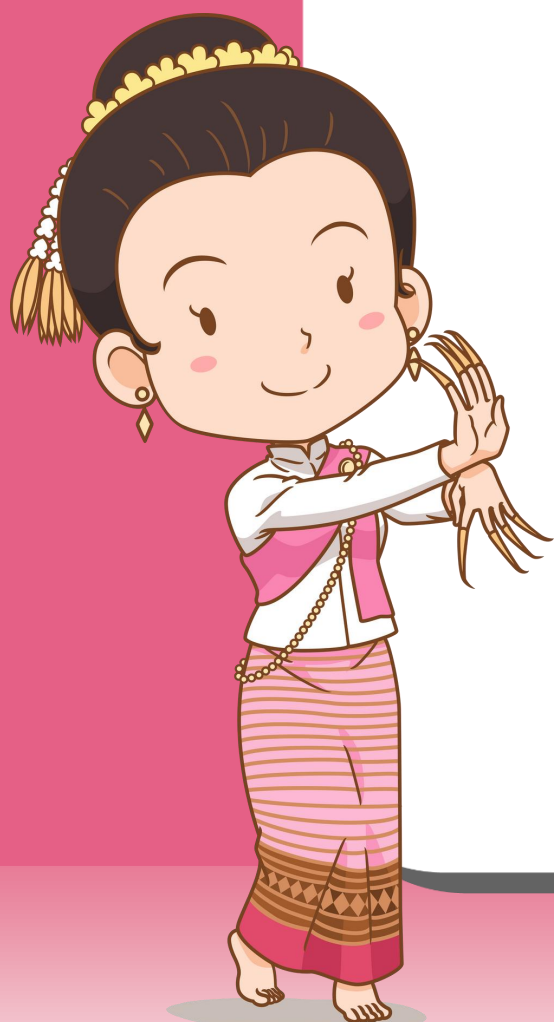

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

อิทธิพลของวัฒนธรรมต่อละคร

และนาฏศิลป์ (๑)

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. **ใบความรู้ที่ ๑๓** เรื่อง อิทธิพลของวัฒนธรรมต่อละครและนาฏศิลป์
๒. **ใบงานที่ ๑๓** เรื่อง อิทธิพลของวัฒนธรรมต่อละครและนาฏศิลป์ (๑)

สามารถดาวน์โหลดใบงานและใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th

